TAJOVSKÉ NOVINY

Ročník XII. Číslo 4 2011

Vianočné snenie

Je predvečer prvej adventnej nedele. Som na adventnom koncerte Českej komornej filharmonie v Prahe. Znie nádherná hudba starých majstrov M.A. Charpentiera, G.F. Händla, J.S. Bacha, A. Vivaldiho. Vznešená, nezvyčajná, ozdobná, sviatočná. Nechávam sa unášať hudbou.
A zrazu som myšlienkami a obrazmi v Tajove.
Vidím Vianoce, rodičov, mladších súrodencov. Všetci šiesti súrodenci sa moceme okolo maminky.
Cítim Vianoce, pokoj, lásku, sviatok, ľahkosť duše, čakanie, prekvapenia.
Cítim vôňu namiešanú rodičmi z vône jedličky zmiešanej s vanilkou, s vôňou koláčov, sladkostí a čistoty celého bytu.
Počujem zvonček, ktorý nás volá k vianočnému stromčeku.
Vidím, ako sa po štedrovečernej večeri babušíme do kabátov a po vŕzgajúcom snehu ideme spievať vianočné koledy pod okná našim príbuzným.
Vidím tatíka, ako sa teplo oblieka a ide organovať na polnočnú omšu.
Najskôr do Kordík, potom do Tajova.
Počujem ten nádherný vianočný organ a cítim tú neopakovateľnú atmosféru, ktorú vyčaroval svojou hrou.
Zaznie potlesk.
Precitám z toho nádherného vianočného snenia. Skladby majstrov striedajú známe vianočné melódie z celého sveta.
Tie, ktoré nás prenesú do detstva.
Tie, ktoré nám zastavia čas.
Tie, ktoré nám vyčarujú kúzlo Vianoc pohodu, porozumenie, rodinu, domov. A keď nás na záver koncertu vyzve dirigent zaspievať si spolu s komornou filharmoniou Narodil sa Kristus Pán, s radosťou sa pridávam aj ja.
A vidím sa s vami v tajovskom kostole, kde spolu spievame:
Narodil sa Kristus Pán, veseľme sa! Šťastné a pokojné Vianoce.

Alžbeta Kulavjaková

Národná osveta – mesačník pre rozvoj miestnej kultúry a záujmovej tvorivosti
Slovenský syndikát novinárov, Klub regionálnej a podnikovej tlače SSN
Katedra žurnalistiky Filozofickej fakulty UK v Bratislave
Obecné noviny – týždenník miest a obcí, Národné osvetové centrum v Bratislave
v spolupráci s Fakultou masmédií Paneurópskej vysokej školy
a s podporou Tlačovej agentúry Slovenskej republiky

udeľujú

periodiku

TAJOVSKÉ NOVINY
INFORMAČNÝ ŠTVRŤROČNÍK

1. MIESTO

v kategórii noviny, časopis obce do 1 000 obyvateľov

v 3. ročníku celoslovenskej súťaže obecných, mestských, regionálnych, kultúrnoinformačných a kultúrnoturistických novín a časopisov

Miestne noviny 2011

Peter Kubínyi
predseda
Slovenského syndikátu novinárov

PhDr. Ján Tazberík, CSc.
generálny riaditeľ
Národného osvetového centra v Bratislave

Ing. Bohuš Olách
šéfredaktor
týždenníka Obecné noviny

Štefan Cifra
šéfredaktor
mesačníka Národná osveta

Bratislava 4. novembra 2011

Významného ocenenia sa dostalo Tajovským novinám v celoslovenskej súťaži. Za prvé miesto a tým aj za propagáciu obce ďakujem šéfredaktorke Mgr. Sone Šváčovej, PhD., členom redakčnej rady, dopisovateľom a spolupracovníkom redakcie.
Ladislav Surovčík, starosta obce
Viac na str. 7

Vianočný a novoročný príhovor starostu obce

Vážení obyvatelia, rodáci a priatelia našej obce Tajov! Spoločne sme prežili prvý rok mojej činnosti vo funkcii starostu obce, niekto viac a iní menej šťastlivo. V tomto, nazvem ho , veľmi ťažkom roku si spolu tieto vianočné a novoročné sviatky prežime v láske a porozumení, oddýchnime si od všedných starostí. Doprajme si radosti, tešme sa s našimi deťmi, rodičmi a starými rodičmi a za spoločným stolom si vychutnajme štedrovečernú večeru. Vieme, že sa nám v tomto roku mnohé nepodarilo urobiť podľa našich predstáv a ideálov, a to už z akejkoľvek príčiny. Sú príčiny, ktoré niekedy nedokážeme zmeniť ani vlastným odhodlaním, ba ani sebazaprením. Sú veci, ktoré máme spoločne v rukách, ktoré dokážeme pri troche dobrej vôle pre spoločnú vec zrealizovať. A práve teraz, na prahu roka nového, máme opäť príležitosť poučiť sa z chýb, ktoré sme spravili v roku 2011 alebo aj v rokoch minulých. Zamyslime sa a zhodnoťme to, čo sme spoločne dosiahli, poďakujme sa tým, ktorí sa na úspechoch podieľali, ale aj tým, ktorí dobrú vec podporovali alebo jej len verili.

pokračovanie na str. 2

VIANOČNÝ ČAS

Rok čo rok prichádza zas
nádherný vianočný čas.
Preteplí srdcia v nás.
Prináša radosť a veselosť,
Boh zoslal najdrahší dar nám.

V tú tichú svätú noc
sa nebo dotklo zeme
a prišla LÁSKA k nám.

Zastavme noc tichú a svätú,
nech nás celkom zmení.
S vianočným pokojom v srdci
kráčajme životom
Božou láskou naplnení.

Vianočný čas,
krásny si, nádherný!
Radosť a veselosť prinášaš
do našich dní.
M.P.

Uznesenia z 8. verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Tajov, konaného 15.12.2011
Obecné zastupiteľstvo obce Tajov

Schválilo:
-odpredaj pozemku pánovi Karolovi Konárikovi s manž. E KN 1-1385/2 o výmere 239 m^2 za cenu 10 EUR/m^2. Náklady na vyhotovenie geometrického plánu, zmluvy a návrh na vklad hradí kupujúci. Kupujúci zložil finančnú zálohu 29.9.2004 vo výške 35.850 Sk, t.j. 1190 EUR

-všeobecne záväzné nariadenie obce Tajov č. 1/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

- inventarizačnú komisiu v zložení: Rusková Zdenka, Ovšonková Ľubica, Chlebovec Ivan a poveruje ju k vykonaniu inventúry k 31. 12. 2011

-zmenu rozpočtu na rok 2011, rozpočet na rok 2012

-krátkodobú finančnú bezúročnú výpomoc pre obec Tajov v sume 5000 EUR a 3000 EUR so splatnosťou 12 mesiacov

-podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na projekt „Tajov ochrana pred povodňami" na ministerstvo životného prostredia

-Mandátnu zmluvu č. 10/2011/4 uzatvorenú medzi obcou Tajov a StVS servising, s.r.o. Partizánska cesta č. 5, Banská Bystrica

-Zmluvu o dielo č. 18/2011/2 na investičnú akciu „Tajov, ochrana pred povodňami inžiniersko -projektové činnosti uzatvorenú medzi obcou Tajov a StVS servising, s.r.o. Partizánska cesta č. 5, Banská Bystrica

-Zmluvu o dielo č. 01/2011 medzi obcou Tajov a SYKO, s.r.o. Žilina

-Dodatok č. 1 k zmluve o dielo č. 18/2011

-zmluvu o výpožičke vodného toku medzi obcou Tajov a Lesmi SR, š.p.

-termíny zasadnutí OZ
na 1. polrok 2012:
12.1. 2012,
15.3. 2012,
31.5. 2012,

Program hlavných kultúrnych podujatí v roku 2012

Január: Uvítanie detí do života
Február: Fašiangy - fašiangovanie po dedine
Marec: Tajovského divadelného dni
Jún: Jánska hostina
September: Farský guláš
Október: Mesiac úcty k starším
November: Pečenie kysnutých koláčov v Riečke
Viazanie adventných vencov v Kordíkoch
December: Deti vítajú Mikuláša
Vítame nový rok 2013,
prípitok na Pľaci

Iveta Sitková

Vianočný a novoročný príhovor starostu obce

pokračovanie zo strany 1

Ďakujem z celého srdca všetkým, ktorí pomohli obci či už fyzickou prácou alebo finančne. Všetkých, ktorí pomohli, sa nedá vymenovať. Ten, kto obci pomohol, sa v tejto vete nájde a určite mu padne dobre, keď si spomenie, že aj on sa pričinil o rozvoj našej obce. Na konci silvestrovskej noci si zavinšujme a pripijeme na zdravie, šťastie, lásku a porozumenie, na všetko to, čo nás dovedie k spokojnému a plnohodnotnému životu. K životu, kde môžeme obdarovávať, ale aj byť obdarovaní, kde môžeme byť oporou, ale oporu aj prijať.

Hľadajme oporu a dobrú radu možno aj v zdanlivo neriešiteľných problémoch u známych a priateľov.

Hľadajme radosť tam, kde jej je dosť a kde sa za "ňu" platí iba citom a nehou.

Hľadajme ju v láske k partnerovi, deťom, rodičom, priateľom, ale hľadajme ju aj u ľudí dobrej vôle žijúcich okolo nás.

Prichádza rok 2012. Je to rok ťažkých politických , ekonomických a sociálnych zmien, iste prinesú problémy, ktoré sa prejavia aj na povahe a správaní občanov. Verím v to, že týmto ťažkým obdobím sa prenesieme len vtedy, keď si budeme vzájomne pomáhať, vážiť si jeden druhého a robiť všetko pre spoločné dobro našej obce , našich občanov. Tým , ktorí neverili dobrej veci, odpusťme a snažme sa ich vtiahnuť do spoločnej veci pomôcť obci, napríklad v ekonomickej oblasti, pomôcť futbalovému klubu pri zlepšení výsledkov, pri ďalšom rozvoji kultúrneho života obce alebo pri spríjemnení života našim deťom a dôchodcom. Spolu s poslancami a pracovníkmi obecného úradu chceme vytvoriť občanom čo najlepšie podmienky ich žitia v našej obci a všemožne im pomáhať pri vytváraní životných hodnôt. Úprimne poviem, o to sme sa snažili v tomto roku a sme pripravení v budúcnosti pomáhať ešte viac.
Vážení obyvatelia, rodáci a priatelia obce Tajov, vážení sviatkujúci hostia, dovoľte, aby som Vám do nového roka poprial pevné zdravie, hodne šťastia, veľa pracovných ako aj osobných úspechov, aby sviatočná nálada týchto dní plná porozumenia a lásky sa šírila z našich rodín po celej našej doline so želaním, aby sme dokázali žiť v našej krásnej obci ako jedna veľká rodina.

Ďakujem, Tajovčania.

Ladislav Surovčík, starosta

Úcta k starším

Deň ako iný, a predsa výnimočný. Nedeľa je dňom, keď skoro každý relaxuje, stretáva sa so svojimi blízkymi. Trinásteho novembra bola nedeľa zaujímavá aj tým, že sme na obecný úrad pozvali našich seniorov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Prihovoril sa im p. starosta Ladislav Surovčík, ktorý im poprial všetko dobré do ďalších rokov. Našich dôchodcov pozdravila Viktorka Belková spevom a deti z materskej školy básničkami a pesničkami. Nemôžeme zabúdať ani na našich jubilantov, ktorí sa v tomto roku dožili okrúhleho jubilea a ešte raz im gratulujem. Na záver oficiálnej časti p. starosta odovzdal darčeky jubilantom a všetkým prítomným dôchodcom. K tomuto dňu patrí aj hudba, a preto sme pozvali hudobníkov, ktorí im zahrali a zaspievali ich obľúbené piesne. Pri nich si mohli zaspomínať na prežité roky, zaspievať a niektorí aj zatancovať. Som rada, že my neskôr narodení nezabúdame na našich starších spoluobčanov a vraciame im to, čo nás naučili - vážiť si jeden druhého.

Iveta Sitková

V Tajove nemáme železnicu, na železnici majú Tajov

Podľa nového grafikonu železničnej dopravy premáva rýchlik na trati Bratislava Banská Bystrica s odchodom z Bratislavy o 8:37, v opačnom smere odchod z Banskej Bystrice o 6:46 hod., ktorý dostal meno Tajov.

Túto stručnú informáciu o novom grafikone zverejnili média len pred niekoľkými dňami. Čo bolo podnetom na pomenovanie rýchlika podľa názvu našej obce sme sa opýtali riaditeľa odboru komunikácie Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. Mgr. Alexandra Buzinkaya:

„Naša spoločnosť sa v zmysle nového systému pomenovávania vlakov orientuje na názvy reprezentujúce prírodné, kultúrne a historické pozoruhodnosti Slovenskej republiky.
Oblasť Tajova bola pre jej jedinečné prírodné a krajinárske hodnoty s historickou a kultúrnou hodnotou podnetom pre našu spoločnosť pre pomenovanie nového páru vlakov R 838/839, ktorý premáva medzi Bratislavou a Banskou Bystricou".

A.Ch.

Peter Spevák, Tajov 87, 976 34 Tajov

Obecný úrad Tajov
Tajov 79
976 34 Tajov

Vec: Právo na odpoveď

Dňa 23.05.2011 bola na Obecný úrad v Tajove doručená Odpoveď na článok starostu obce Ladislava Surovčíka, ktorý uverejnil v Tajovských novinách ročník XII. č.1 na strane 3, nepravdivé tvrdenia. V článku starosta obce Ladislav Surovčík uvádza citujem: **„Zároveň sa zvýšili záväzky obce o pôžičku 5 000€, teda o sumu na vyplatenie odstupného odchádzajúcemu starostovi, ktorý nedodržal ústnu dohodu vyplatiť sumu na splátky a v zmysle Zákonníka práce sme museli vyplatiť."**

Odpoveď znela: **„Žiadna ústna dohoda o vyplatení odstupného na splátky medzi starostom obce Ladislavom Surovčíkom a mnou nebola a teda som ju nemohol porušiť. Ďalej v článku starosta obce Ladislav Surovčík uvádza, že sa zvýšili záväzky obce o pôžičku 5 000 €. Starosta obce Ladislav Surovčík porušil zákon 369/1990 Zb. Slovenskej národnej rady zo 06.09.1990 o Obecnom zriadení, §11, odst.4, písm.b, kde zobral pôžičku bez súhlasu Obecného zastupiteľstva."**

Vydavateľ periodickej tlače Obecný úrad Tajov v Tajovských novinách ročník XII č. 2 a 3 moju odpoveď neuverejnil a je povinný postupovať v zmysle Zákona č.211/2011 Z.z. § 8, odst.1 a odst. 4, budem svoje právo uplatňovať v zmysle Zákona č. 221/2011 Z.z. § 10 odst. 2 a odst.4.

V Tajove 15.11.2011

Peter Spevák

Viazanie adventných vencov

V sobotu 19. novembra sme sa zúčastnili tradičnej súťaže vo viazaní adventných vencov. Súťaž organizovala obec Kordíky. Tento rok sa súťaže zúčastnilo až šesť súťažných družstiev. Svoje zastúpenie tu mali obce Tajov, Králiky, Riečka, Kordíky (dve súťažné družstvá) a nováčik v súťaži bolo družstvo z Banskej Bystrice. Našu obec reprezentovala Renatka Hewová, Zuzka Belková a Hana Dlhošová (na fotografii sprava).

Foto: L.S. H.D.

Pod týmto názvom sa skrývajú výborné kysnuté koláče, krásne vyzdobený stôl a tri šikovné cukrárky z Tajova, ktoré si svoj víťazný stôl takto poeticky nazvali (na prvom mieste bolo súčasne aj súťažné družstvo z Riečky).
12. november bol už 7. ročník súťaže v pečení kysnutých koláčov, ktorý sa už tradične usporiadal v obci Riečka. Do súťaže sa zapojili aj obce Králiky, Kordíky, Riečka, Tajov a Kulpin z Vojvodiny. Naše cukrárske zručnosti ukázali p. Anna Sedileková, p. Ing. Ľubomíra Žabková a p. Janka Murgašová. Po hlavnej časti nám podvečer spríjemnil aj detský folklórny súbor Matičiarik z Banskej Bystrice pod vedením p. Zuzany Drugovej a Ľudová hudba Jána Maka. Sprievodnou akciou bola ochutnávka domácich pomazánok, ktoré pripravili gazdinky z Riečky. V susednej dedine sme sa cítili ako doma a pri srdci nás hrialo 1. miesto. Víťazkám gratulujem a odkazujem: „Hľadajte ďalšie recepty, o rok Vás oslovíme zas."

Iveta Sitková

Recepty zo súťaže nájdete na str. 7, pozn. red.

Ing. Ján Zelenka, PhD

Pracovník Ústavu informatiky Slovenskej akadémie vied v Bratislave o spojení človeka s prírodou a využití múdrosti prírody pri hľadaní riešení v živote ľudí

Mohol by si nám priblížiť čomu sa venuješ?
Od nástupu na Ústav informatiky Slovenskej akadémie vied (UI SAV) som sa zameral na biologicky inšpirované metódy (napr. roje zvierat, mravčie kolónie, ...) a ich využitie pri optimalizácii rozvrhovania úloh, riadení a vzájomnej koordinácie skupiny robotických systémov používaných v oblastiach, v ktorých by mohlo dôjsť k ohrozeniu obyvateľstva a simulácii evakuačných plánov.
Môžeš bližšie vysvetliť, ako správanie zvierat môže pomôcť v spomínaných oblastiach? Možno to bude znieť divne, prečo práve zvieratá sú inšpiráciou, ale ich správanie je ovládané jednoduchými príkazmi primeranými ich schopnostiam a „inteligencii". Určite sa viacerí stretli s prípadom, keď ich „cukorničky" navštívili mravce a všetky chodili po jednej ceste. Pohyb mravcov je viac menej náhodný. Ako náhle mravec nájde napr. potravu, na ceste späť k mravenisku si označuje cestu vylučovaním feromonov (množstvo vylúčených feromonov je priamo úmerné množstvu nájdenej potravy, je to zároveň aj informácia pre ostatné mravce). Táto látka je prchavá, čiže časom zanikne. Ak na takto označenú cestu narazia ostatné mravce, začnú sa pohybovať po takto označenej ceste. Čím viac mravcov na konci označenej cesty nájde potravu, tým viac bude feromonová značka cesty výraznejšia. Ak sa vyznačená cesta preruší, mravce začnú hľadať novú cestu a časom sa pôvodná cesta znovu obnoví. Takéto jednoduché správanie je možné ľahko využiť v rôznych oblastiach, napr. pri hľadaní najkratšej cesty medzi dvoma bodmi, rozvoz tovaru medzi viacerými obchodníkmi po najkratšej ceste a pod.. Roje vtákov majú tendenciu zhlukovať sa do jedného miesta, čo sa dá taktiež využiť pri optimalizácii. Tento spôsob sme využili pri vytváraní rozvrhu úloh v jednej firme. V danej firme vyrábajú produkt, ktorý počas výroby musí prejsť viacerými strojmi. Pre niektoré úkony na produkte, firma vlastní viacero rovnakých, avšak parametrami rôznych strojov. Pre zaistenie rovnomernej a finančne optimálnej výroby je potrebné zvážiť, ktorá z objednávok má väčšiu prioritu a na ktorom stroji sa bude daná objednávka vyrábať. Napr. už pri radení strojov 1-4-2-1 a troch objednávkach vznikne cca. 10^7 možných kombinácií, ktoré je potrebné overiť a z nich vybrať tú optimálnu. Prehľadanie takého veľkého priestoru je časovo a častokrát aj výpočtovo náročná úloha. Aplikovaním vyššie spomenutého algoritmu môžeme nájsť sub-optimálne (resp. optimálne) riešenie v prijateľnom čase.
Spomínal si aj robotické systémy, aké roboty si môžeme predstaviť a za akým účelom použitia ?
Áno, robotické systémy. S touto problematikou len začíname, takže ešte nemáme nejaké konkrétne výsledky. Myšlienka je použiť skupinu malých robotov na vykonávanie nejakej činnosti, napr. prehľadanie priestoru. Ich vzájomná koordinácia bude riadená modifikovanou verziou algoritmu pre chovanie skupiny vtákov. Algoritmus budeme testovať na lego robotoch

pohybujúcich sa na kolesovom (resp. pásovom) podvozku vo vnútornom (resp. vonkajšom) priestore a bude obsahovať niekoľko rôznych typov senzorov.
Lego roboty, takže sa v práci „hráte" s legom, to je dobrá robota?
Ako sa to vezme, toto si myslí 99% ľudí, keď im spomenieme lego. My potrebujeme testovať navrhnuté algoritmy a nezaoberať sa hardvérovou konštrukciou. Nechcem robiť reklamu, ale modularita stavebnice sa nám zdá ako momentálne najlepšie riešenie pre náš prípad.
Ako vedecký pracovník musíš vykonávať popularizačnú a publikačnú činnosť, kde sa môže verejnosť dozvedieť o vašej práci a kde si bol na najzaujímavejšom mieste v ramci konferencie.
Áno, publikačná činnosť musí byť. Často sa konferencie konajú na zaujímavých miestach, či už na Slovensku alebo v zahraničí. Na spomínaných konferenciách sa zídu len odborníci v danej oblasti a prezentujú svoje príspevky. Málokrát sa stane, že na takúto odbornú konferenciu príde niekto z verejnosti. V posledných rokoch sa aj u nás na Slovensku osvedčila akcia s názvom „Noc výskumníka", konajúca sa koncom septembra nielen v Bratislave. Na tejto akcii sa zídu vedci z rôznych oblastí a škôl, kde prezentujú väčšinou „hravou" formou svoju prácu verejnosti. Na tejto akcii sme sa zúčastnili aj my. Tu bolo možné zasiahnuť do virtuálneho sveta robotov a následne sledovať, ako budú roboty na zmenu reagovať pri vykonávaní svojej činnosti. Keď sa vrátim k zaujímavým konferenciám, tak medzi najzaujímavejšie miesto konferencie patria Kanárske ostrovy (Španielsko) alebo Kyjev (Ukrajina), kde nás čakalo prekvapenie na každom kroku, od letiska po letisko.
Môžeme prirovnať konferenciu ku krátkej dovolenke na peknom mieste?
No ako sa to vezme. Takéto konferencie mnohokrát trvajú 3-4 dni s bohatým programom prednášok a diskusií do neskorých popoludňajších hodín. Krátky čas na prehliadku okolia sa vždy dá nájsť, ale človek je obmedzený konferenčným programom. Keď sa k tomu priráta doprava, tak dovolenku si viem predstaviť aj inak. Na druhej strane majú takéto stretnutia význam, spoznajú sa noví ľudia, ktorí robia v podobnej oblasti, oboznámite sa s ich prácou a dosiahnutými výsledkami, vzájomná diskusia a názory iných odborníkov vás posunú len vpred a taktiež sa nadviažu nové pracovné kontakty.

A.Ch.

TAJOV JE PRIAMO AJ V CENTRE VIEDNE...

tvrdí živnostníčka Táňa Sedileková

Po dlhších rokoch odpracovaných v zahraničí som sa pustila do ťažkého boja, ako sa uplatniť na trhu práce. Otvorila som si kaviareň priamo vo Viedni. Na začiatku som potrebovala vymyslieť názov. No nech som kdekoľvek vo svete, myšlienkami som vždy doma, tak ma ako prvé napadlo: čo tak KAFE TAJOV? V prvý deň otvorenia kaviarne sa ma takmer každý hosť pýtal: "Prečo KAFE TAJOV ? Čo je to TAJOV?" Teraz s tým už problém nemám, na názov si rýchlo zvykli, aj by som povedala, že si ho obľúbili. Niekedy mi príde až smiešne, keď počujem, ako niekto telefonuje a hovorí „som v Tajove", alebo „idem do Tajova". Najčastejšími hosťami KAFE TAJOV sú vo svete všadeprítomní Poliaci. Samozrejme prichádzajú sem aj Slováci a po dlhšom čase si cestu do kaviarne našli aj Rakúšania...

KAFE TAJOV sa nachádza na peknom mieste v pešej zóne, vedľa 65 metrov dlhého nádherného kostola. Cez leto priamo pri ňom máme otvorenú terasu pre tridsať hostí. Vo vnútri je miesta podstatne viac, vieme naraz obslúžiť aj sto hostí. Najrušnejšie býva cez víkend, kedy je v kaviarni Disko + Live Musik a hostia sa zabávajú často až do rána bieleho. DJ Ivan dochádza každý víkend do Viedne tiež zo Slovenska, zhodou okolností z Králik. Aj napriek tomu, že sa mi v práci darí, je veľmi ťažké byť toľké kilometre od rodiny, priateľov a známych, s ktorými som od detstva vyrastala. Vážim si, že aj napriek takej diaľke mi všetci pomáhajú, ako len môžu. Zato im aj touto cestou úprimne ďakujem.

Zahraničie a kaviareň, ktorú mám už rok, ma v živote veľmi veľa naučili. Chcem povedať všetkým mladým ľuďom, ktorí sa pustia do sveta, aby vykročili s optimizmom a odhodlaním splniť si svoje sny. Ak budú trpezliví a pracovití, iste sa im to podarí tak, ako sa zatiaľ darí mne.

Prajem všetkým Tajovčanom krásne vianočné sviatky, veľa úspechov do nového roka a čitateľov Tajovských novín rada privítam v KAFE TAJOV.

Táňa Sedileková, momentálne z Viedne

Kto bol prvým podnikateľom v Tajove?

Na podnet banskobystrickej Obchodnej a priemyselnej komory boli v župách jej pôsobnosti zakladané komisie pre rozvoj domáceho priemyslu. Vo Zvolenskej župe bola takáto komisia založená 28. júna 1904 pod predsedníctvom Dr. Mateja Répášiho. Ešte na tomto zasadnutí komisia rozhodla, že pred Vianocami usporiada výstavu v župnom dome v Banskej Bystrici. Bude to prvá výstava svojho druhu. Už na zasadnutí 11. júla komisia stanovila podmienky účasti na výstave. Cieľom výstavy bolo získať prehľad o stave domácej priemyselnej výroby na území Zvolenskej župy a propagovať rozširovanie tejto činnosti. Bolo stanovené, že výstava bude mať tri kategórie: 1. Textilné výrobky, 2. Výrobky z dreva a kovotepecké, 3. Výrobky z hliny. Výstava potrvá v dňoch 11. 21. Krátko pred otvorením výstavy usporiadatelia vydali útlu brožúrku s menoslovom vystavovateľov a popisom vystavených prác. A nie len to, ale aj kde tieto výrobky návštevník na výstave nájde. Tu bolo zároveň uvedené aj to, ktoré výrobky sú na predaj a stanovené ceny. Rovnako tu bola aj informácia o tom, ktoré výrobky sa dajú objednať dopredu, alebo ich pravidelné dodávanie zákazníkom. Výstavy sa zúčastnilo 142 vystavovateľov z celej Zvolenskej župy, ktorí predstavili verejnosti i hodnotiacej komisii 419 svojich prác. Pre nás je zaujímavá hlavne tá skutočnosť, že výstavy sa zúčastnilo aj Múzeum domáceho priemyslu Zvolenskej župy s deviatimi exponátmi: decembra 1904.

4 kusy nožov /končjare/
10 kusov vychádzkových palíc vybíjaných meďou
Kapsa z Čierneho Balogu /cedilo/
1 pár harmaneckých pletených rukavíc a botoší
7 párov pletených krátkych botoší
1 pár tajovských botoší
1 pár badínskych botoší
2 páry bačkory
1 pár fabrických drevených topánok

Tieto exponáty samozrejme neboli na predaj. O výstavu bol obrovský záujem, veď ukázala možnosti aj pre najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva, ako si možno privyrobiť nejakú tú korunku!

Múzeum domáceho priemyslu bolo založené len nie tak dávno a robilo veľmi záslužnú činnosť, keď z okolitých dedín získavalo do svojich zbierok exponáty od miestnych výrobcov. Zostáva však pre nás tajomstvom, kto tieto výrobky vyrábal, lebo mená miestnych podnikateľov múzeum pri svojich exponátoch neuviedlo. A tak zatiaľ nevieme, kto bol prvým podnikateľom v Tajove! Dá nám budúcnosť odpoveď na naše otázky?

Michal Kiššimon

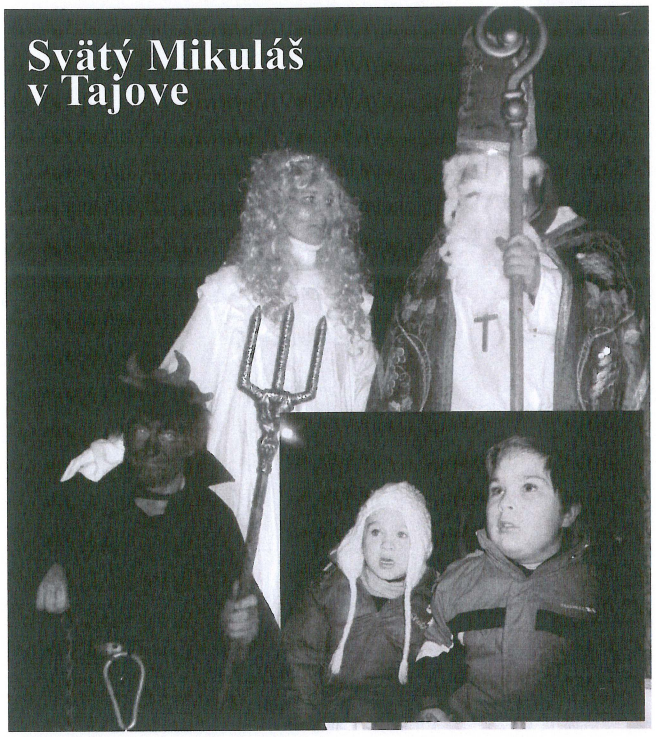

V krajinách s dominujúcim kresťanským náboženstvom je mikulášska tradícia predovšetkým spojená so samotnými Vianocami. Svätý Mikuláš sa stal povestný svojou dobročinnosťou. Aj tento rok zavítal do našej dedinky, čomu sa potešili deti, ale aj dospelí. Tretieho decembra bol tajovský kostol plný našich ratolestí a ich rodičov. Pán farár privítal sv. Mikuláša a deti z Materskej školy z Tajova mu predviedli vianočný program. Sv. Mikuláš nezabudol ani na svojich pomocníkov anjela a čerta, ktorí mu pomáhajú na jeho dlhej ceste. Z kostola sa odviezol na krásnom koníkovi na Pľac, kde už rozžiarené detské očká čakali darčeky. Najprv rozsvietil vianočný stromček a spolu s anjelom rozdal deťom sladkosti. Sv. Mikuláša čakali ďalšie deti, a preto sme sa mu poďakovali a poprosili ho, aby na nás nezabudol ani na budúci rok. Počasie a atmosféra bola výborná a pri vianočnej kapustnici, tradičnom chlebe s masťou a cibuľou a občerstvení v nás doznievali prežité chvíle. Ďakujem všetkým, ktorí svojou prácou prispeli k tomu, aby sme dôstojne a s úctou oslávili sviatok sv. Mikuláša.

Iveta Sitková

Od ADVENTU k VIANOCIAM, od VIANOC k životu

V každom jazyku sa stretávame so slovnými hračkami. Tak je to aj s aramejským slovom Maranatha. Na začiatku ADVENTU túžbu duše po Božom príchode možno vyjadriť zvolaním **Marana tha**, čo znamená **„Príď, náš Pane!“** Liturgické čítania na prvú adventnú nedeľu nám pripomínajú: *„Majte sa na pozore, bdejte... aby vás nenašiel spať, keď príde nečakane!“*

Odkaz ADVENTU by sme teda mohli vyjadriť slovami: **Usilujme sa žiť naplno,** lebo nevieme, kedy sa skončí náš životný príbeh. Toto povzbudenie je veľmi potrebné. Veď denne počujeme o teroristických útokoch, zabíjaní a tragédiách, o rôznych prírodných katastrofách, o rastúcich mračnách obáv z vojny na viacerých miestach Zeme, o vyčerpaní surovín, o hospodárskej, dlhovej a ekonomickej kríze. Asi málo počúvame aj o tej morálnej... Na dedine zase o žabomyších vojnách a závisti. Keď k tomu pridáme rôzne zaručené správy o konci sveta, niet sa čo diviť, že apokalyptické nálady sa šíria nielen zo siekt, ale nezriedka i z kruhov kresťanov. Dôsledkom takéhoto zmýšľania je oslabená chuť konať a namáhať sa. Nezáujem, apatia a rezignácia čoraz viac ovplyvňujú moderného človeka. Nie je zanietený **žiť naplno**, a to preto, lebo viac uveril správam zo sveta a len okrajovo verí **dobrej zvesti Evanjelia**, ktorú priniesol Ježiš, vďaka ktorému slávime aj Vianoce. Zmyslom Ježišovho príchodu medzi nás je, aby sme *mali život a mali ho v plnosti*, aby sme mali radosť *a naša radosť aby bola úplná.* Život v plnosti, podľa Krista, nie je však v duchu zásady „uži si každý deň“ snaž sa čo najviac užiť a zažiť, stihni všetko možné, maximum aké sa len dá, pretože ničota je už predo dvermi... Ak by sme takto napĺňali výzvu žiť naplno, čoskoro by sme uviazli v bahne plytkého života a prázdnote.

Život v plnosti je život v Božej prítomnosti i prítomnosti človeka. My však často žijeme v minulosti, s ktorou nás spájajú spomienky, ktorú sme možno ani neprijali alebo sa na ňu hneváme. Možno snívame o budúcnosti vo svojich plánoch, prianiach či obavách.

Nemáme presnívať svoj život, ale prežiť svoje sny. Do prítomnosti sa treba prebudiť, precitnúť zo spánku a byť bdelí. *„Je čas, aby sme sa prebudili zo sna“*, radí nám apoštol Pavol.

Prežime teda dobu adventnú, vianočnú i náš život v plnosti a v bdelosti, aby sme v najkrajšiu a najposvätnejšiu polnočnú chvíľu s radosťou volali **Ma-ran atha**, čo by sme mohli preložiť **„Náš Pán prišiel.“** Tento výraz bol v najstarších kresťanských dobách liturgickým zvolaním, ktoré vyjadrovalo poďakovanie za to, že Boh sa stal človekom a prebýva medzi nami. Prejavom nášho vianočného *„viem, komu som uveril“* nech je i radostné Sláva a vďaka Bohu za všetko, čo máme, čo sme dostali i dostaneme.

Žime naplno! J.P.

Program bohoslužieb

Sobota Štedrý deň 24.12.

Tajov	**24.00 hod.**
Kordíky	24.00 hod.
Králiky	24.00 hod.

Nedeľa - Narodenie Pána 25.12.

Tajov	**9.30 hod.**	
Kordíky	9.45 hod.	**Na sv. omšiach v Tajove a Králikoch**
Králiky	11.00 hod.	**Jasličková pobožnosť detí**

Pondelok Sv. Štefan 26.12.

Tajov	**8.00 hod.**	
Kordíky	9.45 hod.	**V Kordíkoch Jasličková pobožnosť**
Králiky	11.00 hod.	

Sobota Silvester 31.12.

Tajov	16.00 hod.

Sv. omša a pobožnosť na konci roku.

Nedeľa Sl. Bohorodičky 1.1.2012

Tajov	**9.30 hod.**
Kordíky	9.45 hod.
Králiky	11.00 hod.

Najvyššie ocenenie pre Tajovské noviny

Slávnostným vyhlásením výsledkov sa začiatkom novembra tohto roku skončila celoslovenská súťaž obecných, mestských, regionálnych a kultúrno-informačných novín a časopisov Miestne noviny 2011. Jedno z najvýznamnejších ocenení putovalo do nášho regiónu. Tajovské noviny získali v kategórii noviny, časopis obce do 1000 obyvateľov 1. miesto.

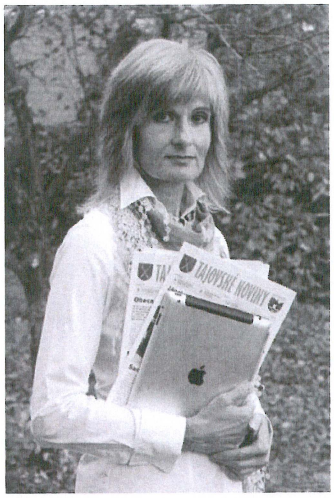

V poradí 3. ročník súťaže zorganizovali Národná osveta Národné osvetové centrum, Slovenský syndikát novinárov, Katedra žurnalistiky Filozofickej Fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Združenie miest a obcí Slovenska, Literárny fond a Obecné noviny v spolupráci s Fakultou masmédií Paneurópskej vysokej školy s cieľom podporiť žurnalisticky kvalitnú a kultivovanú tvorbu slovenských periodík. Odborná porota hodnotila 330 prihlásených novín, vydaných počas rokov 2008 až 2010, v štyroch kategóriách noviny, časopis obce; noviny, časopis mesta, mestskej časti; regionálne noviny, časopis; kultúrno-informačné noviny, časopis. Základnými kritériami hodnotenia bola kvalita obsahu, tematické a obsahové zameranie, jazyková kultúra a tiež vizuálny dojem. „Prostredníctvom novín sprostredkúvame aktuálne informácie o živote miestnej samosprávy, reálie regionálnej histórie a kultúry i záujmové a športové aktivity obyvateľstva v podobe, akú môže uchovať len lokálne periodikum. V tomto zmysle plnia Tajovské noviny nezastupiteľnú funkciu. Obyvatelia obce i tajovskí rodáci v zahraničí sa tešia na každé vydanie nového čísla," uviedla šéfredaktorka (2000 - 2010) Soňa Šváčová. V súťaži Miestne noviny to nie je ich prvý úspech, v predchádzajúcom ročníku získali 3. miesto. K zvyšovaniu kvality tvorby miestnych periodík, a tým aj k napĺňaniu ich poslania informovať, vzdelávať, zabávať efektívne prispievajú celoslovenské vzdelávacie semináre organizované regionálnymi vzdelávacími centrami, ale aj súťaže ako je práve táto.

Text a foto: Boris Fugger

JUBILANTI

Október:	November:	December:
Iveta Hrčová	Boris Rišiaň	Mgr. Soňa Šváčová, PhD.
Michal Targoš	Michaila Janková	Viera Gáliková
Kamila Rafanidesová	Martin Grosshappel	Maroš Sedilek
	Cynthia Bartíková	

K Vášmu významnému životnému jubileu
Vám prajeme hojnosť zdravia, lásky a pokoja.

SPOMÍNAME

Je veľa slov, čo nestihli sme si povedať.
Je toho dosť, čo sme Vám chceli ukázať.
Odišli ste a nám zostalo len spomínať.

Pred dvadsiatimi piatimi rokmi odišiel z nášho života
náš otec
Jozef Hrčka

a pred desiatimi rokmi aj
naša mama
Valika Hrčková

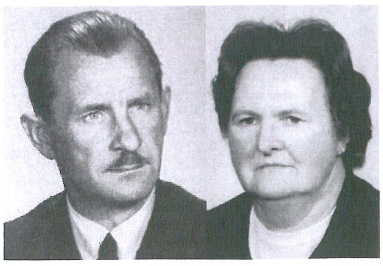

Spomíname s úctou a vďakou.
Deti s rodinami

RECEPTÁR

Ponúkame vám recepty na koláče, ktoré piekli reprezentantky Tajova na súťaži v pečení kysnutých koláčov v Riečke.

OTRUBOVÉ SLANÉ PEČIVO

Ingrediencie
Cesto:350 ml mlieka, 150 ml oleja, 1 vrchovatá lyžička soli, 2 a pol hrnčeka hladkej múky, 1 hrnček pšeničných otrúb, 42 g čerstvých kvasníc
Náplň: 180 g hery, 2 žĺtky, soľ, tvrdý syr
Ďalej: 1 vajce na potretie, sezamové semienka (alebo iné)

Postup:
Suroviny na cesto vymiesime a dame vykysnúť. Zatiaľ si pripravíme náplň: heru vyšľaháme so žĺtkami a soľou (soľ podľa chuti). Vykysnuté cesto vyklopíme na pomúčenú dosku. Rozdelíme ho na 6 rovnakých častí. Každú časť rozvalkáme na obdĺžnik, potrieme náplňou, posypeme nastrúhaným syrom a zrolujeme. Syrovú roládu nakrájame na kolieska hrubé 1 1,5 cm a kladieme na plech vyložený papierom na pečenie. Každý kúsok potrieme rozšľahaným vajcom a posypeme semienkami. Necháme trochu nakysnúť a upečieme v rúre vyhriatej na 200 stupňov 10 -15 minút.

Ing. Ľubomíra Žabková

KYSNUTÝ KOLÁČ

Na koláč potrebujeme:
1 kg hladkej múky
10 Dg droždia (2 a pol kocky)
5 Dl mlieka
3 celé vajcia
3 dcl oleja
1 bal. vanilkového cukru
1 bal. prášku do pečiva
3 lyžice práškového cukru
štipku soli
podľa chuti citrónovej kôry

Postup:
Z pol litra vlažného mlieka, trochu cukru a droždia dáme vykysnúť kvások. Medzitým zmiešame múku, vanilkový cukor, prášok do pečiva, práškový cukor a štipku soli, v strede urobíme jamku, do nej rozbijeme celé vajcia, pridáme olej a vykysnutý kvások. Dobre zmiesime a rozdelíme na tri časti. Každú časť vyvaľkáme na štvorec, alebo kruh, pokrájame na štvorce, resp. trojuholníky Naplníme ľubovoľnou plnkou, zvinieme, formujeme do tvaru rožtekov. Potrieme olejom a upečieme. Ešte horúce potrieme olejom, zostanú dlhšie mäkké. Keď trochu vychladnú, podľa chuti posypeme práškovým cukrom. Ako plnku môžeme dať lekvár, orechovú, makovú, tvarohovú plnku.
Ja som na súťaži v Riečke plnila domácim čučoriedkovým lekvárom a chutili.

Anna Sedileková

Futbal je už starý pán s mladíckym elánom

Tento rok uplynulo 80 rokov od vzniku organizácie, ktorá združovala tajovských futbalistov pod názvom ŠK Tajov. Futbal sa však v Tajove začal hrať o niečo skôr. Začiatky futbalu v Tajove siahajú do prvých povojnových rokov. Hlavným organizátorom futbalovej hry bol Jozef Sedílek, ktorý spolu s Júliusom Marušincom, Antonom Rázgom, Jurajom Kalinom, Štefanom Sedílekom a ďalšími položili základy tajovského futbalu. Lúka na Tanečnici im už nevyhovovala. Chlapci hľadali výhodnejšie miesto, bližšie k dedine. Jediným východiskom bol priestor bývalých hutí. Vlastnými rukami museli všetko upravovať. Prví začali členovia miestneho požiarneho zboru, k nim sa pripojili aj ďalší. Ihrisko na Pľaci sa pomaly vyrovnávalo: rozbili zlievárenské pece a zvyšky hutných múrov, postavili provizórne bránky a mohlo sa začať s riadnym futbalom. Ihrisko bolo tvrdé, skalavé, s trosečným podkladom a hráči dotlčení, odretí mali čo robiť, aby sa im rany do najbližšieho zápasu ako-tak zahojili. Gustáv Sedílek, Štefan Sedílek, Ján Mišura, Gejza Murgaš, Jozef Žabka, Jozef Mišura, to boli najvernejší a najzapálenejší futbalisti tohto obdobia. V rokoch 1930-31 nastupuje nová generácia, futbalovo vyspelejšia, dopĺňajúca tých starších: Ján Púchy, Ján Mišura, Imrich Púchy, Július Petrík, Vlado Mišura, Ján Sedílek, Karol Greško, Laco Gregor, Jozef Vajs, Štefan Petrík, Ján Klinčok, Rudolf Končok, brankár Anton Končok. Ujal sa ich vtedajší miestny farár Koloman Senček, ktorý mal k dispozícii aj nové pravidlá futbalu. Bol trénerom a určoval aj zostavu. Jednateľom bol Mišura a kapitánom Ľudovít Sedílek. Za pokladníka si zvolili Gejzu Sedíleka. Farby dresov: bielo-červená a biele trenírky. Dennodenne naháňali loptu na tvrdom ihrisku, viditeľne sa zlepšovali. Najväčší úspech dosiahli v júli 1931, keď v prvom ročníku turnaja ŠK Slávie B. Bystrica porazili v prvom kole silné Podlavice 1:0. Potom však prehrali s neskorším víťazom turnaja ŠK Jakubom. Tajovčania nechýbali ani v súťaži maloklubov okresu B.Bystrica. Bola to veľká a populárna súťaž, ktorej boje pripomínali boje prvej ligy. Fanúšikovia takmer polovica obce chodili so svojimi miláčikmi na každý zápas. **V roku 1931 bol oficiálne zaregistrovaný futbalový oddiel pod názvom ŠK Tajov a tento rok je považovaný za vznik klubu.** V tomto roku sa začala organizovať aj oficiálna súťaž športových klubov. V prvom ročníku skončili Tajovčania na predposlednom mieste. Pamätný zápas sa v Tajove hral na šalátovú hostinu 24.júna 1933: ŠK Matica Slovenská Tajov ŠK Slávia Banská Bystrica zájazdová XI. Proti silnému súperovi, s ktorým v súťaži prehrali 6:0 a 3:0, nastúpili Tajovčania pod novým názvom a v nových dresoch so slovenským znakom na tričkách. Prehrali len 2:1, ale diváci boli spokojní s výbornou hrou. V roku 1935 v Tajove s futbalom skončili. Najväčším vinníkom bolo nevyhovujúce ihrisko. Pretože sa iné nepostavilo, hráči museli prestúpiť do iných klubov. Láska k futbalu však zostala.

Podľa knihy Jána Šutku *Tak začínali* spracovala A.Chlebovcová

Pokojné Vianoce a šťastný nový rok praje redakcia Tajovských novín

Tieto noviny vyšli aj vďaka finančnej podpore občanov. Ďakujeme.

Spojili sme dobré s užitočným

Na prelome mesiacov november a december tohto roka sa uskutočnili brigády v areáli futbalového ihriska. S právoplatným povolením vo vrecku boli spílené vyznačené staré smreky, ktoré už pomaly vysychali na koreni, alebo v prípade silného vetra vyvrátením ohrozovali cestnú premávku, prípadne spôsobili iné škody. Získané drevo bude po vysušení spracované na stavebný materiál na prekrytie šatní a opravu lavičiek. Zároveň sa vysekali staré suché kríky.

Súčasne s opilovaním konárov sa čistilo ihrisko, aby sa zachoval neporušený trávnik. Suché kríky a opílené konáre sa vyviezli späť do prírody
Text a foto: A.Chlebovcová

Futbalová jeseň v číslach

Bilancia zo 14-tich zápasov súťaže II. triedy skupiny „A" sme doma dva hrali nerozhodne, sedem zápasov sme vyhrali. Na ihrisku súperov sme vyhrali v Králikách a remizovali v Šálkovej, tri zápasy sme prehrali. V jesennej časti sme skončili na 3. mieste s rovnakým počtom bodov ako druhá Nemecká. Výsledky nie sú zlé, preto chcem poďakovať hráčom a realizačnému tímu, ktorí sa o to zaslúžili. Náš hráč Daniel Balon sa s 11 gólmi delí s Ľubomírom Mackom zo Šalkovej B o 2.-3. miesto medzi najlepšími strelcami jesennej časti súťaže.

Zdá sa, že by sme si mohli postaviť aj vyššie ciele, keby niektorí hráči boli disciplinovanejší v dochádzke na majstrovské zápasy. Stalo sa, že sme mali problém postaviť kompletnú jedenástku. Horšie je to s účasťou na tréningoch. Zlyháva príprava na zápasy a zároveň vytvorenie stabilnejšej základnej zostavy.

Čo mrzí, je fakt, že v kádri mužstva je minimum hráčov z Tajova. Kde ste, tajovskí chlapci? A málo je aj tajovských fanúšikov. Nemalo by zmysel, aby hráči hrali len sami pre seba. Príďte podporiť Telovýchovnú jednotu a povzbudiť hráčov aj vtedy, keď sa im nedarí,veď vaše slušné povzbudzovanie je pre nich najlepší adrenalín.

Marián Schwarz, vedúci mužstva

Tajovské noviny Informačný štvrťročník. Vydáva: Obecný úrad Tajov*EV 3155/09*Adresa redakcie: Redakcia Tajovských novín, Obecný úrad Tajov 79* Zodpovedný redaktor: Anna Chlebovcová, e-mail:chlebovcova@gmail.com*Redakčná rada: Melánia Poliačiková, Mgr. Iveta Sitková, Mgr. Jozef Petrík, Mgr. Alžbeta Kulaviaková, Hana Dlhošová, *Jazyková úprava Melánia Poliačiková *Graficka úprava: Jaroslav Stráňavský. Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí vždy stotožňovať s názormi autora. Nevyžiadané rukopisy nevraciame. Nepredajné. Objednávky na inzerciu prijíma redakcia. Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií a obrázkov len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie Tajovských novín.